

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2023-09-07

Diarienummer:
MHN-2023-00212

Handläggare:
Monica Pettersson

Ändring av reglemente: Mottagning av avfall från fritidsbåtar

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** revidera *Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun* med syfte att ansvaret för att kommunens uppgifter enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg läggs på miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Ärendet

Genom förändring av lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg (LÅFF) har kommunen från och med 1 maj 2023 fått ansvar för tillsyn av att fritidsbåtshamnar kan ta emot avfall från båtägare samt att godkänna fritidsbåtshamnars avfallsplaner. Det gäller för fritidsbåtshamnar där kommunen även ska utöva tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen. Transportstyrelsen skriver i vägledande texter att kommunen kan utföra den nya tillsynen i samband med att man även gör tillsyn enligt miljöbalken. Eftersom det är miljö- och hälsoskyddsnämnden som utövar kommunens tillsyn enligt miljöbalken bör nämnden även ansvara för kommunens uppgifter enligt LÅFF.

Beredning

Ärendet har beretts inom miljöförvaltningen i samråd med kommunjurist.

Föredragning

Genom förändring av lagen om åtgärder mot förorening från fartyg (LÅFF) har kommunen från och med 1 maj 2023 fått ansvar för tillsyn av att fritidsbåtshamnar kan

ta emot avfall från båtägare samt att godkänna fritidsbåtshamnars avfallsplaner, se 3 kap. 9 § första stycket och 6 kap. 5 a § LÅFF.

Bakgrunden är att Europaparlamentets och rådets direktiv om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester har ersatts av ett nytt direktiv, direktiv 2019/883/EU om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg. Anledningen till revideringen var bland annat att det fanns behov av att harmonisera direktivet med de internationella bestämmelserna om förbud att släppa ut avfall från fartyg till havs i MARPOL samt behov att ytterligare stärka regelverket för att komma åt problemet med marint skräp och öka den faktiska tillgången på mottagningsanordningar inom medlemsstaternas hamnar. Det nya direktivet har införlivats i svensk rätt genom ändringar i lagen om åtgärder mot förorening från fartyg samt förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg (FÅFF).

Tidigare har Transportstyrelsen haft tillsynsansvar över mottagningsanordningar för avfall i fritidsbåtshamnar. Genom att tillsynen har flyttats till kommunal nivå har avsikten varit att tillsynen ska bli mer effektiv. Av prop. 2022/23:62 Mottagningsanordningar i hamn för avfall från fartyg framgår att om tillsynen av dessa hamnar samordnas med den operativa tillsynen enligt miljöbalken och avfallsregleringen, bör den sammantagna kostnaden för båda samhället och hamnarna bli lägst om tillsynen utövas av den kommun som redan utför tillsyn över hamnverksamheten enligt miljöbalken och avfallsregleringen. Transportstyrelsen kommer vara tillsynsvägledande myndighet.

Utöver att bedriva tillsyn ska kommunen också enligt 3 kap. 9 § LÅFF pröva frågor om att godkänna avfallshanteringsplaner för aktuella fritidsbåtshamnar. Enligt 5 kap. 2–3 §§ Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2023:12) och allmänna råd om mottagning av avfall från fritidsbåtar ska kommunen även lämna information till Transportstyrelsen om fritidsbåtshamnar som kommunen godkänt avfallshanteringsplaner för.

Tillsyns- och prövningsansvaret gäller för fritidsbåtshamnar där kommunen även ska utöva tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen. Transportstyrelsen skriver i vägledande texter att kommunen kan utföra den nya tillsynen i samband med att man även gör tillsyn enligt miljöbalken. Eftersom det är miljö- och hälsoskyddsnämnden som utövar kommunens tillsyn enligt miljöbalken bör nämnden även ansvara för kommunens uppgifter enligt LÅFF.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inte några ekonomiska konsekvenser av betydelse för miljö- och hälsoskyddsnämnden. Tillsyn och handläggning kan finansieras genom att handläggningsavgift tas ut från verksamhetsutövaren. Miljöförvaltningen arbetar med att ta fram förslag till sådan avgift. Denna kommer tidigast att träda i kraft den 1 januari 2024. Om ärenden behöver handläggas dessförinnan behöver det finansieras genom nämndens tilldelade kommunbidrag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 7 september 2023
- Bilaga 1, Förslag till revidering av Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun

Miljöförvaltningen

Anna Nilsson
Förvaltningsdirektör

Miljöförvaltningen
Bilaga 1

Datum:
2023-09-07

Diarienummer:
MHN-2023-00212

Handläggare:
Monica Pettersson

Bilaga 1

Förslag till revidering av Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun

Nuvarande lydelse

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppgifter

49§ Miljö-och hälsoskyddsnämnden ansvarar för

1. kommunens prövning och tillsyn enligt miljöbalken, samt livsmedelslagen (2006:804), alkohollagen (2010:1622), spellagen (2018:1138), lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer,
2. vad som i övrigt enligt lag eller föreskrifter ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet,
3. den tillsyn som särskilt genom fullmäktiges beslut överförts från länsstyrelsen,
4. den kommunala lantmäterimyndigheten.

Föreslagen lydelse

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppgifter

49 § Miljö-och hälsoskyddsnämnden ansvarar för

1. kommunens prövning och tillsyn enligt miljöbalken, samt livsmedelslagen (2006:804), alkohollagen (2010:1622), spellagen (2018:1138), lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer och lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg,
2. vad som i övrigt enligt lag eller föreskrifter ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet,

3. den tillsyn som särskilt genom fullmäktiges beslut överförs från länsstyrelsen,
4. den kommunala lantmäterimyndigheten.